

SEDAMNAEST OTOKA

Obala sjeverne Dalmacije zaštićena je velikim brojem otoka i otočića, koji u svojim njedrima kriju čitav niz malih obalnih mjesta u lijepom položaju, ali ova mjestanca, na žalost, još nijesu tako uređena, da bi udobnošću mogla doći u obzir za promet stranaca i ljetovališnih gosti. Kako su u ovim mjestima prilike prenoćišta i obdaništa još dosta primitivne, to se ovdje otvara veliko polje rada organizacijama za promet stranaca. Time što je Zadar bio na sasvim neprirodan način otkinut od svoje matice Jugoslavije i od njega stvoren talijanski enklav izgubili su ovi otoci svoje prirodno prometno središte. Ovih 17 malih otoka jesu: Skerda i Maun, Silba s istoimenim glavnim gradom u veoma krasnom položaju (Gostionica Polović)- Premuda, Škarda, Ist, Melada (drugo je Melada u južnom dalm. arhipelagu!), Tvrdirat, Sestrunj (dug 11 km), žverinac, Iž s mjestima Veliki i Mali Iž, Rivanj, Žut, Vergada. Stanovništvo ovih 17 malih otoka broji ukupno 7000 duša.

UGLJAN I PAŠMAN

Pred samim Zadrom, uporedo s obalom, leže dva otočna brata: Ugljan i Pašman, koje od zadarskoga kopna dijeli samo uski kanal. Oba su otoka duga zajedno 22 km, najveća im je širina 4 km, a najnaseljeniji su otoci ovoga arhipelaga.

Ugljan ima veoma malo šume, te stanovništvo živi mahom od ribolova i vinogradarstva. S Velikog brda na Ugljanu puca lijep vidik. Stara mletačka tvrđava sv. Mihovil, karakteristično obilježje Ugljana, pruža mogućnosti krasnih vidika na Zadar i okolna ostrvca. Na ugljanu su veća mjesta sv. Eufemija i Preko (Gostionica Ivo Mašina) sučelice Zadru, Kale južno od Preka i na najjužnijem kraju otoka Kukuljica.

Na Pašmanu su naselja: Ždrelac prema Ugljanu, a Banja i Tkon prema Biogradu.

Parobrodarske veze sa Sušakom i sa Šibenikom.

DUGI OTOK I KORNAT

I ova dva otoka teku uporedo s kopnom, a međusobno su odvojeni uskim kanalom. Leže zapadno od Ugljana i Pašmana, udaljeni od kopna oko 8 do 10 km. U kanalu između ova četiri otoka posijano je veliko mnoštvo otočića, s lijepim gustim šumicama i plodnim njivama.

Dugi otok je dug 44 km, a širok 2—3 km. Ima više ribarskih sela s dobrim prenočištima i lijepim, prijatnim kupa-